

РИЗИКИ СУЧАСНОГО ЕТАПУ РЕФОРМУВАННЯ АДМІНІСТРАТИВНО- ТЕРИТОРІАЛЬНОГО УСТРОЮ УКРАЇНИ

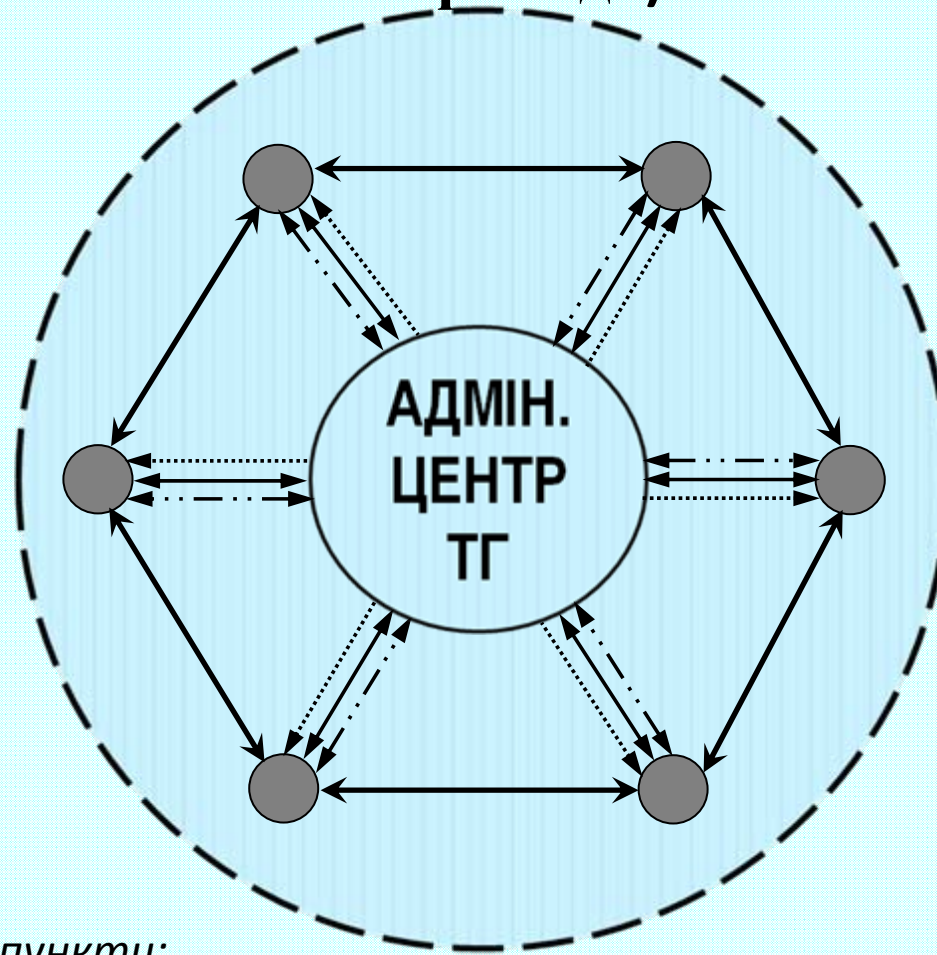
Жук Петро Володимирович

провідний науковий співробітник

*ДУ «Інститут регіональних досліджень
імені М.І. Долішнього НАН України»,*

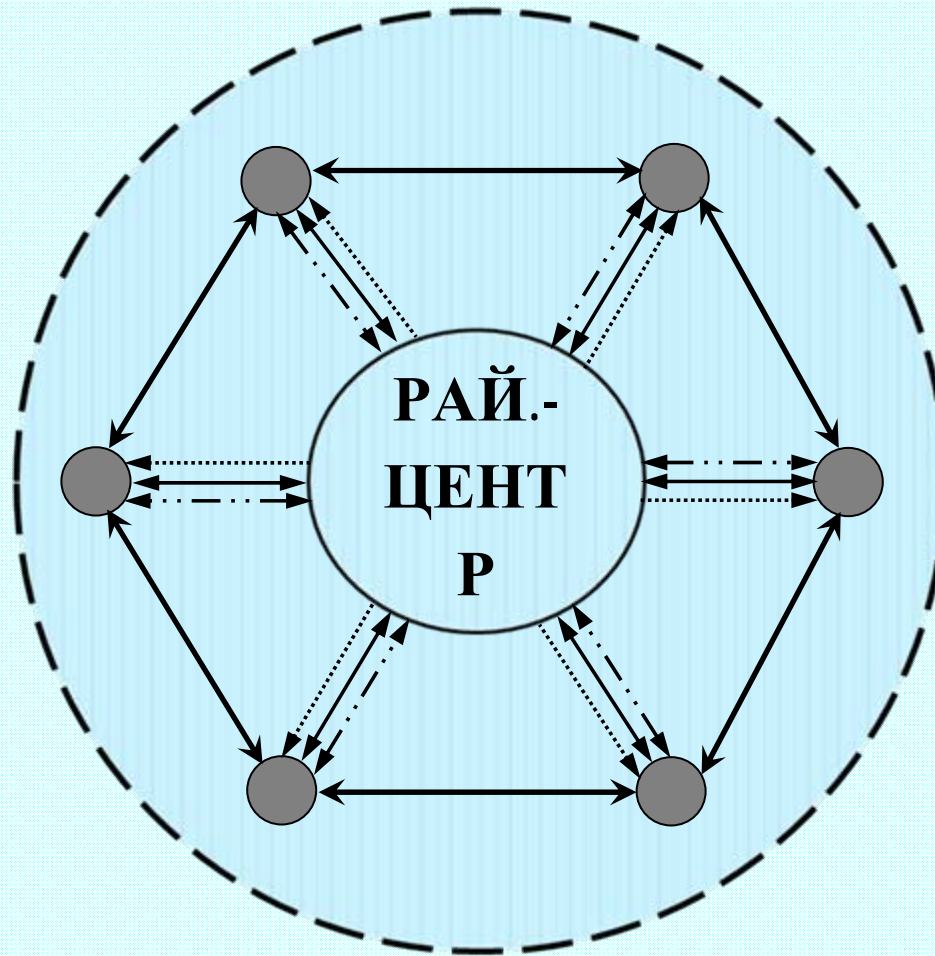
кандидат економічних наук

Просторово-функціональна модель адміністративно-територіальної одиниці базового рівня (об'єднана територіальна громада)

- – населені пункти;
- ↔ – спільні інтереси громади;
- ⋯→ – базові публічні послуги (адміністративні, соціальні, комунальні тощо);
- ←⋯→ – економічні, соціальні, історичні зв'язки;
- – зона комунікативної доступності (транспортна доступність до 20 хв.).

Просторово-функціональна модель адміністративного району

- – територіальні громади;
- – спільні інтереси (міжгромадівські);
- – публічні послуги рівня вище базового;
- – адміністративні, економічні, соціальні, історичні зв'язки;
- – зона комунікативної доступності (до 1 год.).

Кількість об'єднаних територіальних громад (у яких проведено перші вибори)

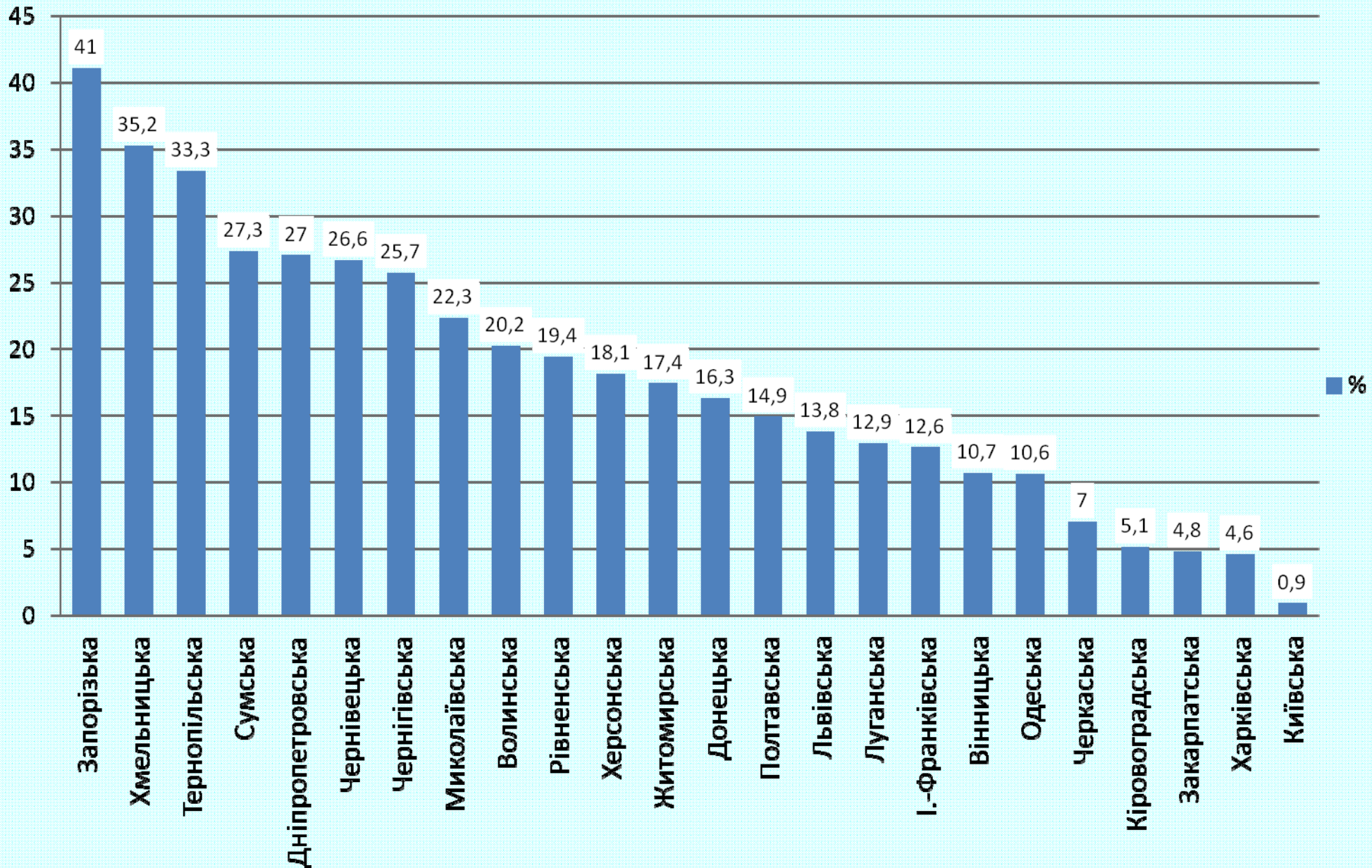

Результати об'єднання територіальних громад*, станом на 01.06.2017 р.

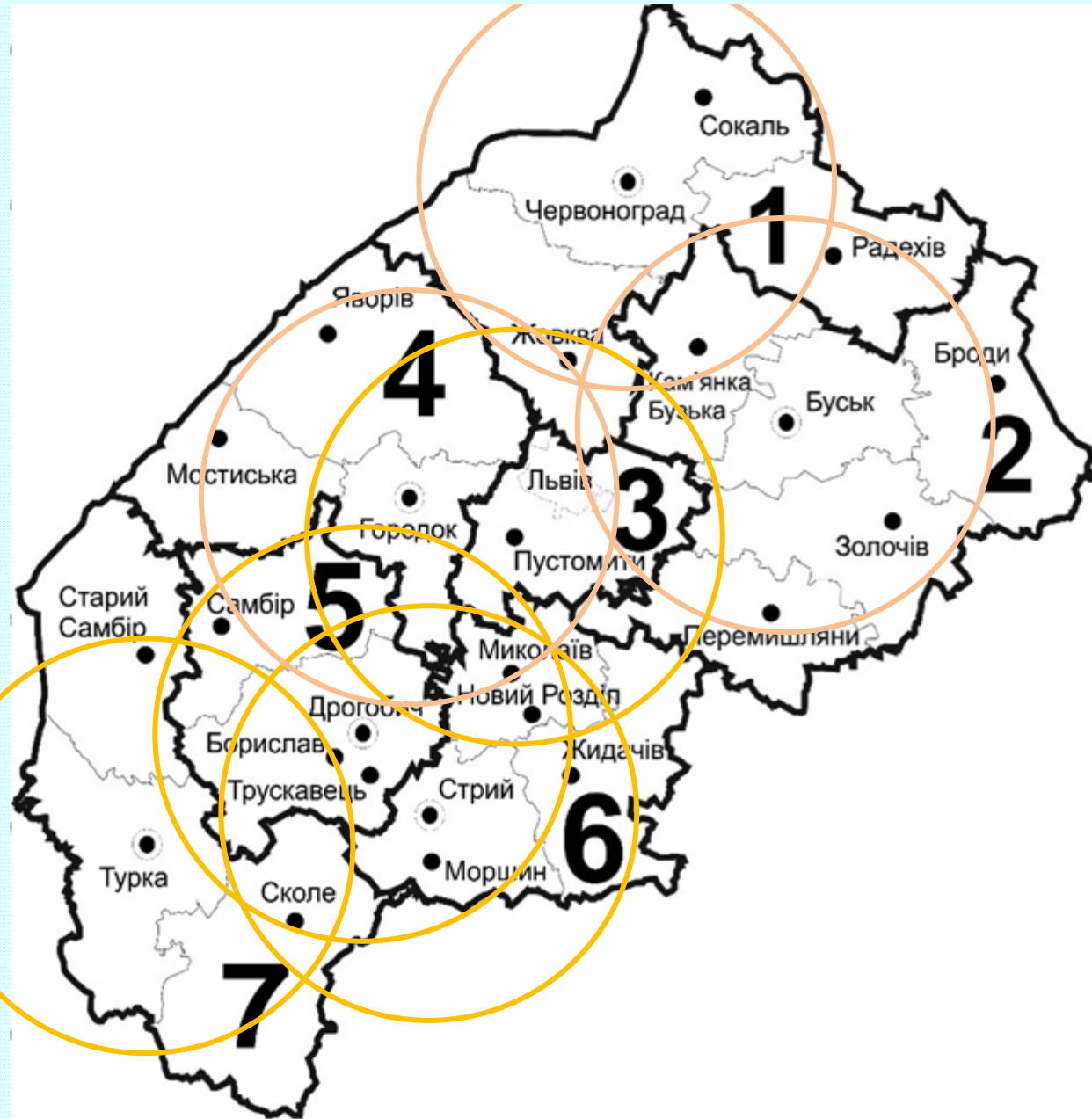
№ п/п	Область	Кількість міських, селищних, сільських рад до об'єднання, усього	Створено ОТГ	Об'єднано міських, селищних, сільських рад, усього	%
1.	Вінницька	707	24	76	10,7
2.	Волинська	412	20	83	20,2
3.	Дніпропетровська	348	34	94	27,0
4.	Донецька	289	7	47	16,3
5.	Житомирська	631	32	110	17,4
6.	Закарпатська	337	5	16	4,8
7.	Запорізька	299	24	94	41,0
8.	І.-Франківська	516	12	65	12,6
9.	Київська	661	2	6	0,9
10.	Кіровоградська	415	7	21	5,1
11.	Луганська	194	4	25	12,9
12.	Львівська	711	25	98	13,8
13.	Миколаївська	314	20	70	22,3
14.	Одеська	490	12	52	10,6
15.	Полтавська	503	20	75	14,9
16.	Рівненська	365	19	71	19,4
17.	Сумська	411	18	112	27,3
18.	Тернопільська	615	36	205	33,3
19.	Харківська	458	5	21	4,6
20.	Херсонська	298	14	54	18,1
21.	Хмельницька	605	22	213	35,2
22.	Черкаська	556	10	39	7,0
23.	Чернівецька	271	18	72	26,6
24.	Чернігівська	569	19	146	25,7
	Разом	10975	413	1886	17,2

* Складено за даними Мінрегіону України; без тимчасово окупованих територій.

Показники об'єднання територіальних громад за областями України, %

Варіант укрупнення адміністративних районів Львівської області

1. **Червоноградський район**
(територія 4029 — км.кв; населення 333,2 тис.ос.)
м.Червоноград
Жовківський район
Сокальський район
Радехівський район
2. **Буський район**
(територія 4895 — км.кв; населення 271,8 тис.ос.)
Буський район
Бродівський район
Золочівський район
Кам'янка-Бузький район
Перемишлянський район
3. **Львівський район**
(територія 1117 — км.кв; населення 874,4 тис.ос.)
м.Львів
Пустомитівський район
4. **Городоцький район**
(територія 3115 — км.кв; населення 251,3 тис.ос.)
Городоцький район
Мостиський район
Яворівський район
5. **Дрогобицький район**
(територія 2246 — км.кв; населення 342,3 тис.ос.)
м.Дрогобич
м.Борислав
м.Трускавець
м.Самбір
Дрогобицький район
Самбірський район
6. **Стрийський район**
(територія 2520 — км.кв; населення 288,7 тис.ос.)
м.Стрий
м.Моршин
м.Новий Розділ
Жидачівський район
Миколаївський район
Стрийський район
7. **Турківський район**
(територія 3909 — км.кв; населення 176,1 тис.ос.)
Сколівський район
Старосамбірський район
Турківський район

Характер ризиків сучасної реформи децентралізації:

- ризики дисбалансів між загальнодержавними й територіальними (локальними, субрегіональними, регіональними) інтересами, політичні ризики й загрози унітарності держави;
- ризики поглиблення територіальних соціально-економічних диспропорцій;
- ризики недостатньої керованості на локальному рівні, зумовлені браком управлінських кадрів;
- ризики непослідовності, часової дискретності реформи, які загрожують ускладненнями бюджетних процесів;
- ризики соціального невдоволення через погіршення

Питання, які заслуговують уваги:

- Невирішеність важливих макроекономічних та політичних проблем держави творить несприятливий фон для проведення адміністративно-територіальної реформи, спрямованої на управлінсько-фінансову децентралізацію.

- Хід реформи, яка реально здійснюється з 2015 р., демонструє її непослідовність, несистемність, дискретний характер, що створює дисбаланси в системі територіального управління та формування місцевих бюджетів і призводить до соціально-економічних й політичних ризиків та загроз.

- Не чіткою й всебічно обґрунтованою є методологічна база реформи, яка задає її напрям – децентралізацію, але не містить відповідей на питання щодо меж децентралізації, форм і засобів поєднання принципів централізації та децентралізації в публічному управлінні.

- Хибним є прагнення здійснити адміністративно-територіальну реформу без її відповідного конституційного й законодавчого забезпечення та керуючись принципом виключної добровільності при створенні адміністративно-територіальних одиниць, дотримання якого фактично унеможлиблює поєднання індивідуальних, локальних, регіональних та державних інтересів при формуванні системи адміністративно-територіального устрою

- Децентралізація публічного управління, передача органам місцевого самоврядування повноважень із самотійного управління соціальною сферою, територіальним розвитком має супроводжуватися адекватною бюджетною децентралізацією, потребує масштабної фінансової допомоги з боку держави чи зовнішніх джерел.

- Найважливішим завданням реформи слід розглядати не механістичне укрупнення адміністративно-територіальних одиниць зі збільшенням їх сумарного людського й економічного потенціалу, а створення умов для активізації потенціалу саморозвитку громад – економічного, людського, громадської активності й відповідальності тощо.

- У зазначеному вище аспекті перегляду потребує методична база формування об'єднаних територіальних громад. Питання просторових параметрів громад є не менш важливим, аніж їх людності та економіки. У територіальних громадах – адміністративно-територіальних одиницях, які включатимуть багато віддалених населених пунктів, зростатиме негативний ефект соціально-економічної периферійності, та відірваності між мешканцем і владою, а, отже, втрачатиметься можливість максимального використання потенціалу саморозвитку.

Дякую за увагу!